# YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kuudes jaosto)

6 päivänä heinäkuuta 2000 *

Asiassa C-356/97,

jonka Finanzgericht München (Saksa) on saattanut EY:n perustamissopimuksen 177 artiklan (josta on tullut EY 234 artikla) nojalla yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi saadakseen tässä kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevassa asiassa

**Molkereigenossenschaft Wiedergeltingen eG**

vastaan

**Hauptzollamt Lindau**

ennakkoratkaisun maito- ja maitotuotealan lisämaksun soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 9 päivänä maaliskuuta 1993 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 536/93 (EYVL L 57 s. 12) 3 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan pätevyydestä,

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto),

toimien kokoonpanossa: toisen jaoston puheenjohtaja R. Schintgen, joka hoitaa kuudennen jaoston puheenjohtajan tehtäviä, sekä tuomarit P. J. G. Kapteyn ja G. Hirsch (esittelevä tuomari),

julkisasiamies:A. Saggio,
kirjaaja: johtava hallintovirkamies H. A. Rühl,

ottaen huomioon kirjalliset huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

— Molkereigenossenschaft Wiedergeltingen eG, edustajinaan Genossenschaftsverband Bayernin veroneuvoja K. Seitz ja Genossenschaftsverband Bayernin tilintarkastaja W. Frankenberger,

— Saksan hallitus, asiamiehenään liittovaltion talousministeriön ministerineuvos E. Röder,

— Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään oikeudellisen yksikön virkamies K.-D. Borchardt,

ottaen huomioon suullista käsittelyä varten laaditun kertomuksen,

kuultuaan Molkereigenossenschaft Wiedergeltingen eG:n, edustajanaan Deutscher Raiffeisenverband eV:n lakimies B. Buth, Hauptzollamt Lindaun, edusta-

janaan ylempi hallitusneuvos T. Cirener, Saksan hallituksen, asiamiehenään liittovaltion valtionvarainministeriön ministerineuvos W.-D. Plessing, ja komission, asiamiehenään K.-D. Borchardt, 24.3.1999 pidetyssä istunnossa esittämät suulliset huomautukset,

kuultuaan julkisasiamiehen 16.6.1999 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

**tuomion**

1 Finanzgericht München on esittänyt yhteisöjen tuomioistuimelle 17.9.1997 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 16.10.1997, EY:n perustamissopimuksen 177 artiklan (josta on tullut EY 234 artikla) nojalla ennakkoratkaisukysymyksen maito- ja maitotuotealan lisämaksun soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 9 päivänä maaliskuuta 1993 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 536/93 (EYVL L 57 s. 12) 3 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan pätevyydestä.

2 Tämä kysymys on esitetty Molkereigenossenschaft Wiedergeltingen eG:n (jäljempänä meijeri) ja Hauptzollamt Lindaun (jäljempänä HZA) välisessä asiassa,

joka koskee sitä, että meijeri on maidon ostajana antanut liian myöhään tiedoksi sen kaikille jäsenille laadituista tilityksistä tehdyn tiliselvityksen, josta käy ilmi kunkin tuottajan toimittaman maidon määrä.

## Asiaa koskevat oikeussäännöt

3 Maito- ja maitotuotealan lisämaksusta 28 päivänä joulukuuta 1992 annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 3950/92 (EYVL L 405, s. 1; jäljempänä perusasetus) pidennettiin 1.4.1993 alkaen seitsemällä uudella peräkkäisellä 12 kuukauden pituisella jaksolla maito- ja maitotuotealan yhteisestä markkinajärjestelystä annetun asetuksen (ETY) N:o 804/68 muuttamisesta 31 päivänä maaliskuuta 1984 annetussa neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 856/84 (EYVL L 90, s. 10) käyttöön otettua maidon lisämaksua.

4 Perusasetuksen 2 artiklan 1 kohdassa ja 2 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädetään seuraavaa:

"1. Lisämaksu peritään kaikesta kyseisen 12 kuukauden pituisen jakson aikana myydystä maidosta tai maitomäärää vastaavasta tuotteesta, jonka tuotanto ylittää jomman kumman 3 artiklassa tarkoitetuista määristä. Lisämaksu jaetaan niiden tuottajien kesken, jotka ovat vaikuttaneet ylitykseen.

Jäsenvaltion päätöksen mukaisesti tuottajien osuus perittävästä lisämaksusta vahvistetaan, riippumatta siitä onko käyttämättömät viitemäärät jaettu uudelleen

vaiko ei, joko ostajan tasolla sen suuruisen viitemäärän ylityksen perusteella, joka jää jäljelle, kun käyttämättömät viitemäärät on jaettu suhteessa tuottajakohtaisiin viitemääriin tai kansallisella tasolla tuottajakohtaisten viitemäärien ylityksen perusteella.

2. Toimitusten osalta maksuvelvollinen ostaja maksaa jäsenvaltion toimivaltaiselle toimielimelle ennen määritettävää päivää ja määritettäviä yksityiskohtaisia sääntöjä noudattaen maksettavan summan, jonka hän pidättää lisämaksun velkaa oleville tuottajille maksetusta hinnasta, tai perii sen muulla sopivalla tavalla."

5 Perusasetuksen 11 artiklassa säädetään seuraavaa:

"Yksityiskohtaiset säännöt tämän asetuksen soveltamisesta ja erityisesti maidon ominaisuudet, kuten rasvapitoisuus, joita pidetään edustavina toimitettujen tai ostettujen maitomäärien vahvistamiseksi, annetaan asetuksen (ETY) N:o 804/68 30 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen".

6 Komissio on antanut tämän säännöksen mukaisesti asetuksen N:o 536/93.

7 Asetuksen N:o 536/93 3 artiklan 2 kohdassa ja 4 artiklan ensimmäisessä alakohdassa säädetään tiedoksi antamisen määräajasta ja maksamisesta seuraavaa:

"2. Ennen kunkin vuoden 15 päivää toukokuuta ostaja antaa jäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille tiedoksi jokaiselle tuottajalle laaditun tiliselvityksen tai tarvittaessa jäsenvaltion päätöksen mukaisesti kokonaismäärän, 2 artiklan 2 kohdan mukaisesti tarkistetun määrän ja sellaisen maidon tai maitomäärää vastaavan tuotteen keskimääräisen rasvapitoisuuden, jonka tuottajat ovat hänelle toimittaneet sekä tilakohtaisten viitemäärien summan ja sen edustavan keskimääräisen rasvapitoisuuden, joka näillä tuottajilla on käytettävissä.

Jos määräaikaa ei noudateta, ostajan on maksettava sakkoa, jonka suuruus on sama kuin se lisämaksu, joka peritään tuottajan hänelle toimittaman maidon tai maitomäärää vastaavan tuotteen määrien 0,1 prosentin ylityksestä. Tämä sakko voi olla enintään 20 000 ecua.

4. Ennen kunkin vuoden 1 päivää syyskuuta lisämaksun velkaa oleva ostaja maksaa toimivaltaiselle toimielimelle maksettavan summan jäsenvaltion määrittämiä yksityiskohtaisia sääntöjä noudattaen".

8 Asetuksen N:o 536/93 3 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa säädetty määräaika on toistettu Milch-Garantiemengen-Verordnungin (taatuista maitomääristä annettu Saksan asetus) 11 §:n 3 momentissa.

9 On syytä vielä lisätä, että komissio on antanut 13.5.1998 asetuksen N:o 536/93 muuttamisesta asetuksen (EY) N:o 1001/98 (EYVL L 142, s. 22), jota ei sovelleta tässä asiassa. Tämän asetuksen 1 artiklassa säädetään seuraavaa:

"Korvataan asetuksen (ETY) N:o 536/93 3 artiklan 2 kohdan toinen alakohta seuraavasti:

'Jos määräaikaa ei noudateta, ostajan on maksettava sakkoa seuraavasti:

— jos ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetut tiedot toimitetaan ennen 1 päivää kesäkuuta, sakko on sen maksettavan määrän suuruinen, joka peritään, kun tuottajien ostajalle toimittama maidon tai maitomäärää vastaavan tuotteen määrä ylittyy 0,1 prosenttia. Tällaisen sakon määrä ei saa olla pienempi kuin 500 ecua eikä suurempi kuin 20 000 ecua

— jos ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetut tiedot toimitetaan 31 päivän toukokuuta jälkeen, mutta ennen 16 päivää kesäkuuta, sakko on sen maksettavan määrän suuruinen, joka peritään, kun tuottajien ostajalle toimittama maidon tai maitomäärää vastaavan tuotteen määrä ylittyy 0,2 prosenttia. Tällaisen sakon määrä ei saa olla pienempi kuin 1 000 ecua eikä suurempi kuin 40 000 ecua

— jos ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetut tiedot toimitetaan 15 päivän kesäkuuta jälkeen, mutta ennen 1 päivää heinäkuuta, sakko on sen maksettavan määrän suuruinen, joka peritään, kun tuottajien ostajalle toimittama maidon tai maitomäärää vastaavan tuotteen määrä ylittyy 0,3 prosenttia. Tällaisen sakon määrä ei saa olla pienempi kuin 1 500 ecua eikä suurempi kuin 60 000 ecua

— jos ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuja tietoja ei toimiteta ennen 1 päivää heinäkuuta, sakko on kolmannessa luetelmakohdassa tarkoitettu määrä johon on lisätty kolme prosenttia jokaista viivästyspäivää kohti 1 päivästä heinäkuuta alkaen. Tällaisen sakon määrä ei saa olla suurempi kuin 100 000 ecua.

Jos ostajalle toimitettu maidon tai maitomäärää vastaavan tuotteen määrä on alle 100 000 kilogrammaa kahdentoista kuukauden aikana, kolmessa ensimmäisessä luetelmakohdassa tarkoitettuja vähimmäismääriä alennetaan kuitenkin ensimmäisen luetelmakohdan osalta 100 ecua, toisen luetelmakohdan osalta 200 ecua ja kolmannen luetelmakohdan osalta 300 ecua'."

## Tosiseikat ja pääasian käsittelyn vaiheet

10 Wiedergeltingenin meijeri on maitoa jalostava yritys, joka harjoittaa toimintaansa osuuskunnan (maito-osuuskunta) muodossa. Osuuskunnan jäseninä olevat maidontuottajat toimittavat sille maitoa ja saavat osuutensa osuuskunnan tuottamasta voitosta. Meijerin liikevaihto oli vuonna 1996 17 086 021 Saksan markkaa (DEM).

11 Vuonna 1996 jalostetut 24 289 tonnia maitoa olivat peräisin 165 toimittajalta, jolloin kunkin tuottajan keskimääräiseksi maitomääräksi saadaan 147 206 kiloa. Tämä määrä ylittää huomattavasti baijerilaisen maanviljelijän tuotannon keskiarvon, joka on 95 642 kiloa vuodessa.

12 HZA muistutti 9.4.1997 meijeriä siitä, että sen oli annettava tiedoksi asetuksen N:o 536/93 3 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettu tiliselvitys viimeistään 14.5.1997. Tiliselvitys lähetettiin kuitenkin vasta 16.5.1997 ja HZA sai sen 20.5.1997, koska 19.5.1997 oli pyhäpäivä.

13 HZA määräsi 22.5.1997 asetuksen N:o 536/93 3 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan perusteella meijerille 16 661,90 DEM:n suuruisen sakon.

14 Tästä päätöksestä tehdyn valituksen tultua hylätyksi meijeri saattoi asian ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen käsiteltäväksi.

15 Finanzgericht München päätti lykätä asian käsittelyä ja esittää yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

"Onko 9.3.1993 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 536/93 (EYVL L 57, s. 12) 3 artiklan 2 kohdan toinen alakohta pätevä siltä osin kuin siinä säädetään sakon määräämisestä meijerille (maidon ostaja)?"

**Esitetty kysymys**

16 Finanzgericht ei ole varma asetuksen N:o 536/93 3 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan pätevyydestä ensinnäkään siksi, että perusasetuksessa ei ole asianmukaista oikeudellista perustaa seuraamuksista päättämistä koskevan toimivallan siirtämiseksi komissiolle, ja toiseksi siksi, että seuraamus ei ole oikeassa suhteessa viiveen kestoon nähden.

17 Saksan hallitus katsoo, että asetuksen N:o 536/93 3 artiklan 2 kohdan toisella alakohdalla loukataan suhteellisuusperiaatetta ja syrjintäkiellon periaatetta.

Meijerin mukaan säännöksellä loukataan edellä mainittujen periaatteiden lisäksi myös tiettyjä rikosoikeuden perusperiaatteita.

*Oikeudellisen perustan puuttumista koskeva väite*

18 Kansallinen tuomioistuin katsoo, että perusasetuksen 11 artikla, maatalousalan säännökset, eli EY:n perustamissopimuksen 38, 40 ja 43 artikla (joista on muutettuina tullut EY 32, EY 34 ja EY 37 artikla), ja EY:n perustamissopimuksen 39, 41, 42 ja 46 artikla (joista on tullut EY 33, EY 35, EY 36 ja EY 38 artikla) eivät muodosta oikeudellista perustaa, jolla komissiolle annettaisiin toimivalta säätää asetuksen N:o 536/93 3 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitetusta seuraamuksesta. Komissio olisi voinut ottaa käyttöön sellaisen seuraamuksen ainoastaan, jos neuvosto olisi antanut EY:n perustamissopimuksen 145 artiklan (josta tullut EY 202 artikla) nojalla sitä koskevan perusasetuksen.

19 Saksan hallitus ja komissio väittävät sen sijaan, että perusasetuksen 11 artiklalla annetaan komissiolle toimivalta antaa yksityiskohtaiset säännöt maidon lisämaksujärjestelmän soveltamisesta ja erityisesti seuraamuksista.

20 Tältä osin on todettava, että yhteisöjen tuomioistuin on jo todennut asiassa C-240/90, Saksa v. komissio, 27.10.1992 antamassaan tuomiossa (Kok. 1992, s. I-5383, 35 kohta), että vaikka perustamissopimuksen 43 artiklan 2 kohdan kolmannessa alakohdassa neuvostolle myönnetään lähtökohtaisesti toimivalta antaa komission ehdotuksesta ja Euroopan parlamenttia kuultuaan yhteistä markkinajärjestelyä koskevat säännöt, EY:n perustamissopimuksen 145 ja 155 artiklassa (josta on tullut EY 211 artikla) mahdollistetaan myös se, että neuvosto hyväksymissään säädöksissä siirtää komissiolle toimivallan antamiensa sääntöjen täytäntöönpanoon. Kuitenkin perustamissopimuksen 145 artiklassa

määrätään, että neuvosto voi erityistapauksissa pidättää itselleen oikeuden käyttää kyseistä toimivaltaa.

21 Joskin oikeuskäytännössä erotetaan perustamissopimuksen 145 ja 155 artiklan soveltamisen osalta sellaiset säännöt, jotka ovat olennaisia ja joita koskeva toimivalta kuuluu näin ollen neuvostolle, sellaisista säännöistä, jotka koskevat ainoastaan täytäntöönpanoa ja joiden osalta toimivalta voidaan siirtää komissiolle, ainoastaan säännökset ja määräykset, joiden tarkoituksena on ilmentää yhteisön politiikan perussuuntaviivoja, on määriteltävä olennaisiksi säännöiksi (ks. em. asia Saksa v. komissio, tuomion 36 ja 37 kohta).

22 Kuten julkisasiamies on todennut ratkaisuehdotuksensa 23 kohdassa, näin ei voi olla asetuksen N:o 536/93 3 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitetun sakon kaltaisten seuraamusten osalta, joiden tarkoituksena on taata näiden perussuuntaviivojen toteutuminen.

23 Edellä mainitun oikeuskäytännön mukaisesti on todettava, että koska neuvosto on vahvistanut maidon lisämaksua koskevat olennaiset säännöt perusasetuksessa, täytäntöönpanotoimenpiteiden toteuttamiseksi riittää, että komissiolle annetaan sitä varten yleinen toimivalta. Tällaisessa tilanteessa on katsottava, että perusasetuksen 11 artiklalla on pätevästi siirretty komissiolle toimivalta määrätä asetuksen N:o 536/93 3 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitetusta sakosta.

24 Kuitenkin perusasetuksen 11 artiklassa annetaan komissiolle toimivalta toteuttaa kaikki perussäädöksen toteuttamisen kannalta välttämättömät tai hyödylliset täytäntöönpanotoimenpiteet sillä edellytyksellä, että ne eivät ole ristiriidassa

perusasetuksen kanssa (asia C-478/93, Alankomaat v. komissio, tuomio 17.10.1995, Kok. 1995, s. 3081, 31 kohta).

25 Kansallinen tuomioistuin on kuitenkin epävarma siitä, onko komissio silloin, kun se on käyttänyt täytäntöönpanoa koskevaa toimivaltaansa ja säätänyt kyseessä olevasta sakosta, noudattanut neuvoston perusasetuksessa tavoittelemia suuntaviivoja ja tavoitteita. Finanzgericht katsoo, että neuvoston tarkoitusten ja komission sakon avulla tavoittelemien tavoitteiden välillä on ero.

26 Kansallinen tuomioistuin viittaa neuvoston tavoitteiden osalta perusasetuksen kahdeksannen perustelukappaleen sanamuotoon, jonka mukaan "olisi säädettävä, että ostaja, joka kykenee parhaiten suorittamaan tarvittavat toimet, on velvollinen suorittamaan lisämaksun ja että hänelle annetaan keinot varmistaa lisämaksun periminen tuottajilta, jotka ovat sen ostajalle velkaa". Kansallisen tuomioistuimen mukaan tästä perustelukappaleesta käy ilmi, että neuvostolla oli aikomus vahvistaa ostajien eli meijerien asemaa ja oikeuksia.

27 Ennakkoratkaisua pyytänyt kansallinen tuomioistuin katsoo toisaalta, että asetuksen N:o 536/93 viidennestä perustelukappaleesta ilmenee, että toisin kuin neuvoston ilmaisemista tarkoituksista käy ilmi, komissio on katsonut näiden viiveiden johtuvan olennaisesti ostajien toimista, koska se on todennut, että "saatu kokemus on osoittanut, että huomattavat viiveet sekä kerättyjen määrien ja suoramyynnin määrien välittämisessä että lisämaksun maksamisessa, estävät järjestelmän tehokkaan toiminnan; tästä syystä olisi aikaisempien kokemusten perusteella vedettävä tarpeelliset johtopäätökset ja asetettava ankarat vaatimukset tiedon välittämisessä ja maksamisessa esiintyville viiveille, joiden on oltava rangaistavia".

28 Tämän osalta on todettava, että perusasetuksen kahdeksas perustelukappale ei ole mitenkään ristiriidassa komission rahamääräisten seuraamusten käyttöönotolla tavoitteleman tavoitteen kanssa.

29 Perusasetuksen kahdeksannessa perustelukappaleessa määritellään nimittäin ostajan tehtävä maidon lisämaksun suorittamiseen velvollisena ja täsmennetään sitten, minkälainen on ostajan suhde lisämaksuvelvollisiin. Tässä perustelukappaleessa on kysymys ennen kaikkea niiden määrien perimisestä, jotka maksun suorittamiseen velvollisen on toimitettava perusasetuksen 2 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan ja asetuksen N:o 536/93 3 artiklan 4 kohdan perusteella, ja se koskee siten maksun suorittamiseen velvollisen ja maksuvelallisen välistä suhdetta. Kuten julkisasiamies on todennut ratkaisuehdotuksensa 26 kohdassa, ei ole ilmeistä, että neuvosto olisi perusasetusta antaessaan halunnut korvata maitokiintiöihin sovellettavien säännösten perusteella meijereille aiheutuneita hallintokustannuksia.

30 Sen sijaan asetuksen N:o 536/93 viides perustelukappale koskee maidon lisämaksuina perittyjen määrien maksamista koskevia yksityiskohtaisia sääntöjä ja siten maksun suorittamiseen velvollisen ja näiden määrien vastaanottamiseen toimivaltaisen elimen välistä suhdetta.

31 Näiden kahden perustelukappaleen tarkoituksena on parantaa ja nopeuttaa maidon lisämaksun siirtämistä velallisesta, eli tuottajalta, velkojalle, eli jäsenvaltion toimivaltaiselle elimelle. Samaan aikaan niissä korostetaan ostajan tehtävää välittäjänä, koska ostaja on siirron aikana maksuvelvollisena.

32 Edellä esitetystä seuraa, että perusasetuksen 11 artikla on pätevä oikeudellinen perusta, jolla komissiolle annetaan toimivalta säätää asetuksen N:o 536/93 3 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitetusta sakosta.

*Suhteellisuusperiaatteen ja syrjintäkiellon periaatteen sekä tiettyjen rikosoikeuden perusperiaatteiden loukkaaminen*

33 Komissiota lukuun ottamatta kaikki yhteisöjen tuomioistuimelle huomautuksensa esittäneet asianosaiset ja muut osapuolet ovat väittäneet suhteellisuusperiaatetta loukatun, koska rahamääräinen seuraamus vahvistetaan siitä riippumatta, miten paljon tiliselvityksen tiedoksiantamisen on viivästynyt, koska päivämäärä 15.5 on täysin mielivaltainen, koska rahamääräinen seuraamus lasketaan toimitettujen maitomäärien eikä mahdollisesti maksettavan maidon lisämaksun määrän perusteella, koska rahamääräinen seuraamus määrätään, vaikka meijeri ei ole velvollinen maksamaan lisämaksua, koska se lasketaan ottamatta huomioon sitä, onko meijeri vastuussa viiveestä, ja lopuksi koska mahdolliset vaikeudet jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten välisissä suhteissa eivät vaikuta sakon määrän laskemiseen.

34 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin ja meijeri katsovat ennen kaikkea, että rahamääräisen seuraamuksen määrä vahvistetaan viiveen kestosta riippumatta. Siten asetuksen N:o 536/93 3 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettu sakko on sama riippumatta siitä, onko viivästys kestänyt päivän vai paljon kauemmin.

35 Aluksi on palautettava mieliin, että yhteisöjen tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan silloin, kun määritellään erityisesti maatalouden yhteisen markkinajärjestelyn alalla sitä, onko jokin yhteisön oikeuden säännös suhteellisuusperiaatteen mukainen, on tutkittava, ylitetäänkö seuraamuksella se, mikä on tarkoituksenmukaista ja tarpeellista loukatulla säännöstöllä tavoitellun päämäärän saavuttamiseksi (ks. asia C-118/89, Lingenfelser, tuomio 27.6.1990, Kok. 1990, s. I-2637, 12 kohta; asia C-319/90, Pressler, tuomio 21.1.1992, Kok. 1992, s. I-203, 12 kohta sekä asia C-354/95, National Farmers ym., tuomio 17.7.1997, Kok. 1997, s. I-4559, 49 kohta).

36 Tarkemmin sanottuna on tutkittava sitä, vastaako seuraamus, joka kyseessä olevalla säännöksellä otetaan käyttöön tavoitellun päämäärän toteuttamiseksi, tämän päämäärän tärkeyttä, ja sitä että aiheutuvat haitat eivät ole liian suuria tavoiteltuihin päämääriin nähden (ks. vastaavasti asia C-8/89, Zardi, tuomio 26.6.1990, Kok. 1990, s. I-2515, 10 kohta; em. asia Pressler, tuomion 12 kohta sekä yhdistetyt asiat C-133/93, C-300/93 ja C-362/93, Crispoltoni ym., tuomio 5.10.1994, Kok. 1994, s. I-4863, 41 kohta).

37 Tämän oikeuskäytännön valossa on tärkeää korostaa, että asetuksen N:o 536/93 3 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitetun sakon tarkoituksena on, että joka vuosi noudatetaan 15.5. päättyvää määräaikaa, johon mennessä kaikkien meijereiden on annettava kansallisille toimivaltaisille viranomaisille tiedoksi tiliselvitys kaikkien tuottajien toimittamista maitomääristä.

38 Määräajalla tavoitellusta tavoitteesta on todettava, että meijerin esittämästä selvityksestä, jota ei ole kiistetty, käy ilmi, että tämä määräaika on ensimmäinen vaihe kansallisessa hallinnollisessa menettelyssä, jonka tarkoituksena on lopulta mahdollistaa se, että meijeri maksaa toimivaltaiselle elimelle maidon lisämaksuina suoritettavat määrät. Tarkemmin sanottuna tämän määräajan on taattava se, että kyseinen menettely tapahtuu määräajassa, jotta maksu suoritetaan asetuksen N:o 536/93 3 artiklan 4 kohdan mukaisesti ennen kunkin vuoden syyskuun ensimmäistä päivää.

39 Määräajan tärkeydestä on todettava, että asetuksen N:o 536/93 viidennen perustelukappaleen sanamuodosta käy ilmi, että asetuksessa asetetaan tiedoksiantojen toimittamista koskeville määräajoille ankarat vaatimukset aikaisempien kokemusten perusteella tehtyjen johtopäätösten vuoksi. Huomattavat viiveet sekä kerättyjä määriä koskevien lukujen välittämisessä että lisämaksun maksamisessa estivät nimittäin järjestelmän tehokkaan toiminnan.

40 Asetuksen N:o 536/93 3 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa säädetyn tiedoksi antamista koskevan määräajan tiukka soveltaminen on tarpeellista varsinkin, kuten etenkin komission esittämistä selityksistä käy ilmi, koska kerättyjä määriä koskevien tietojen välittämisen viivästyminen yli 15.5. päättyvät määräajan vaikuttaa kaikkiin muihin hallinnollisen menettelyn aikana noudatettaviin määräaikoihin ja koska tämä saattaa toisaalta vaarantaa maidon lisämaksuina suoritettavien määrien maksamisen ajoissa.

41 Vaikka 15.5. päättyvän määräajan noudattaminen on välttämätöntä järjestelmän moitteettoman toimimisen varmistamiseksi, jotta edellä mainittujen määrien suorittaminen ajoissa voitaisiin taata, siitä ei kuitenkaan voida päätellä, että kyseisen määräajan noudattaminen on ehdottoman välttämätöntä järjestelmän moitteettoman toimimisen kannalta, koska pääasiassa kysymyksessä olevan kaltaisella vähäisellä määräajan ylittämisellä ei vaaranneta lisämaksun suorittamista ennen syyskuun ensimmäistä päivää.

42 Meijerin laatimasta yksityiskohtaisesta esityksestä, joka koskee tiliselvityksen lähettämistä seuraavia hallinnollisia muodollisuuksia käy ilmi, että määräajan vähäinen ylittäminen ei vaikuta siihen, että lisämaksuina maksettavat määrät voidaan suorittaa ajoissa.

43 Tältä osin on korostettava, että asetuksen N:o 536/93 3 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitetun rahamääräisen seuraamuksen osalta ei pystytä ottamaan huomioon sitä, minkä verran määräaika oli ylittynyt, eikä sitä, miten tämä ylitys voi vaikuttaa asetuksella tavoitellun päämäärän toteuttamiseen.

44 Tällaisessa tilanteessa on siitä riippumatta, mistä syistä meijeri ylitti 15.5. päättyneen määräajan, todettava, että asetuksen N:o 536/93 3 artiklan 2 kohdan toinen alakohta on pätemätön, koska sen perusteella ei ole mahdollista muuttaa seuraamuksen määrää tiedoksiantamista koskevan määräajan ylittymisen keston perusteella, eikä niiden vaikutusten perusteella, jotka ylittymisestä aiheutuvat ostajan velvollisuudelle maksaa maidon lisämaksuina maksettavat määrät ennen kunkin vuoden syyskuun ensimmäistä päivää.

45 Asiassa ei ole tarpeen tutkia muita meijerin ja Saksan hallituksen pääasiassa kysymyksessä olevan säännöksen pätemättömyyden tueksi esittämiä väitteitä, sillä edellä esitetyn perusteella esitettyyn kysymykseen on vastattava, että asetuksen N:o 536/93 3 artiklan 2 kohdan toinen alakohta on pätemätön siltä osin kuin siinä säädetään, että ostajalle asetetaan siinä tapauksessa, että tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa mainittua määräaikaa ei noudateta, rahamääräinen seuraamus, joka on samansuuruinen kuin maidon lisämaksu, joka on maksettava 0,1 prosentin suuruisesta, tuottajien toimittaman maidon tai maitomäärää vastaavan tuotteen määrän ylityksestä ilman, että määräajan ylittämisen kestoa olisi millään tavoin mahdollista ottaa huomioon.

## Oikeudenkäyntikulut

46 Yhteisöjen tuomioistuimelle huomautuksensa esittäneille Saksan hallitukselle ja Euroopan yhteisöjen komissiolle aiheutuneita oikeudenkäyntikuluja ei voida määrätä korvattaviksi. Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto)

on ratkaissut Finanzgericht Münchenin 17.9.1997 tekemällään päätöksellä esittämän kysymyksen seuraavasti:

**Maito- ja maitotuotealan lisämaksun soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 9 päivänä maaliskuuta 1993 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 536/93 3 artiklan 2 kohdan toinen alakohta on pätemätön siltä osin kuin siinä säädetään, että ostajalle asetetaan siinä tapauksessa, että tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa mainittua määräaikaa ei noudateta, rahamääräinen seuraamus, joka on samansuuruinen kuin maidon lisämaksu, joka on maksettava 0,1 prosentin suuruisesta, tuottajien toimittaman maidon tai maitomäärää vastaavan tuotteen määrän ylityksestä ilman, että määräajan ylittämisen kestoa olisi millään tavoin mahdollista ottaa huomioon.**

Schintgen Kapteyn Hirsch

Julistettiin Luxemburgissa 6 päivänä heinäkuuta 2000.

R. Grass

kirjaaja

J. C. Moitinho de Almeida

kuudennen jaoston puheenjohtaja